



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 15-6- 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 366/105830

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη παραγωγών καλλωπιστικών και λαχανοκομικών φυτών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5710/10-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από την αρχή της εμφάνισης της επιδημίας του CONVID-19, αντέδρασε άμεσα ζητώντας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων από την Ε. Επιτροπή, προκειμένου να υποστηριχθεί ο αγροτικός τομέας της χώρας και της ΕΕ και ιδιαίτερα εκείνοι οι τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία του CONVID-19. Στο πλαίσιο αυτό:

- Η Ε. Επιτροπή ικανοποίησε ένα από τα πρώτα αιτήματα της Ελλάδας για αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων, με στόχο να βελτιωθεί η ρευστότητα του αγροτικού πληθυσμού. Κατά παρέκκλιση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, για το έτος ενίσχυσης 2020, τα κ-μ μπορούν να χορηγήσουν προκαταβολές έως 70% για τις άμεσες ενισχύσεις και έως 85% για αιτήσεις πληρωμών ορισμένων μέτρων της αγροτικής ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, ικανοποιήθηκε ταυτόχρονα το αίτημα της χώρας για χορήγηση των προκαταβολών αυτών υπό τη μόνη προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των διοικητικών ελέγχων.
- Παράλληλα, έγινε αποδεκτό από την Ε. Επιτροπή το ελληνικό αίτημα για παράταση της προθεσμίας υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης και το ΥΠΑΑΤ προχώρησε ήδη στην τροποποίηση της αριθ. 104/7056/21-01-2015 ΥΑ, παρατείνοντας την εν λόγω προθεσμία έως την 15^η Ιουνίου, διευκολύνοντας τους δικαιούχους λόγω των δυσκολιών που έχουν προκύψει από τα περιοριστικά μέτρα μετακινήσεων λόγω της πανδημίας. Κατ' αναλογία, τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 1406/52601/04-5-2016 ΥΑ και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης παρατάθηκε έως 30 Ιουνίου 2020.
- Αντίστοιχα, λόγω του γεγονότος ότι ήταν ανέφικτο να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι συστηματικοί και δειγματοληπτικοί έλεγχοι, η Ελλάδα ζήτησε τη μέγιστη δυνατή ευελιξία και μια σειρά παρεκκλίσεων όσον αφορά διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους για τις άμεσες ενισχύσεις, την Κοινή Οργάνωση Γεωργικών Αγορών (πχ. οπωροκηπευτικά, αμπελο-οινικός τομέας, μελισσοκομία, πρόγραμμα για τα σχολεία) και την αγροτική ανάπτυξη. Η Επιτροπή προχώρησε πράγματι στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά αιτήματα, παρέχοντας παρεκκλίσεις και ευελιξία όσον αφορά, για παράδειγμα, τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων, τη μείωση των ποσοστών την παράταση της περιόδου επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.

- Σε συνέχεια των προτάσεων της Ελλάδας αλλά και των άλλων κρατών-μελών, η Ε. Επιτροπή προχώρησε σε ένα επιπρόσθετο πακέτο μέτρων που αφορούν στην Κοινή Οργάνωση των Γεωργικών Αγορών και την Αγροτική Ανάπτυξη, όπως ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ σε αγρότες και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων (αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, βούτυρο, τυριά) και προϊόντων κρέατος (βόειο, αιγοπρόβειο), ευελιξία στην εφαρμογή των προγραμμάτων στήριξης για οίνο, οπωροκηπευτικά, επιτραπέζιες ελιές και ελαιόλαδο, για μελισσοκομία και για το σχολικό πρόγραμμα της ΕΕ, καθώς και προσωρινές παρεκκλίσεις από ορισμένους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ στον τομέα του γάλακτος, της πατάτας και των ανθέων (π.χ. συλλογικός προγραμματισμός της παραγωγής στον τομέα του γάλακτος, απόσυρση προϊόντων από την αγορά στον τομέα των ανθέων και της πατάτας).

Ο Υπουργός έχει ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μαζί με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να λαμβάνονται άμεσα τα κατάλληλα μέτρα, όπου απαιτηθεί, με στόχο την υποστήριξη των Ευρωπαίων γεωργών.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του (διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, παρατάσεις προθεσμιών, αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών, αύξηση του αριθμού αιτήσεων πληρωμής, μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.). Οι εν λόγω τροποποιήσεις ενσωματώνονται προοδευτικά από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ. Ήδη διατέθηκαν ακόμη 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €, ενώ σε 600 εκ. € ανέρχονται οι πόροι που έχουν διατεθεί από το ΠΑΑ για επενδύσεις εκσυγχρονισμού γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων) ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα.

Υπενθυμίζεται ότι στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης των επενδύσεων έχει ήδη συσταθεί το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο έχει ήδη διατεθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνολικό ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από κονδύλια του ΠΑΑ 2014-2020. Η διαχείριση του Ταμείου έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και με την πλήρη ενεργοποίησή του, η οποία προβλέπεται εντός του Ιουνίου, αναμένεται να κατευθυνθούν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις ποσά συνολικού ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της διαρκούς στήριξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας ενεργοποιεί τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής στους δικαιούχους του Υπομέτρου 4.1 των Σχεδίων Βελτίωσης.

Η συγκεκριμένη κίνηση του Υπουργού έρχεται να προστεθεί στη δέσμη μέτρων που λαμβάνονται για την άμβλυνση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού και με αυτή διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την υλοποίηση των κρίσιμων επενδύσεων που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό και την ανάδειξη του αγροτικού τομέα.

Το ποσό που δύναται να λάβει ο δικαιούχος ανέρχεται στο 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου με την προϋπόθεση προσκόμισης ισόποσης εγγυητικής επιστολής όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 1305/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υποβολή των αιτημάτων πραγματοποιείται μέσω της σχετικής εφαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που έχει αναπτυχθεί και είναι ήδη διαθέσιμη.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στον δικαιούχο να συνάψει σχετική σύμβαση με τραπεζικό ίδρυμα για τη χορήγηση δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μεταβάλλει τον τραπεζικό του λογαριασμό μέχρι να κατατεθεί σε αυτόν δημόσια οικονομική ενίσχυση τουλάχιστον ίση με το ποσό δανείου που έχει λάβει.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι, με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Κατόπιν αυτού, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων της δράσης 4.2.1 ανέρχεται σε 376.242.000 €.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΠΑΑ 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η πρόταση που κατέθεσε προς διαβούλευση η Ε.Ε. σχετικά με την ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια τη πίεσης που της έχει ασκηθεί για την ανάληψη πρωτοβουλιών στη κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 5.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου, σύμφωνα με την πρόταση της Ε.Ε., δύναται να ανέλθει έως το 1% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ποσοστό που θεωρείται καταρχήν μη

επαρκές για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών από την οικονομική κρίση της πανδημίας.

Στη παρούσα φάση, η ΕΕ διαβουλευτεί τους όρους και τις προϋποθέσεις ενεργοποίησης και εφαρμογής του Μέτρου με τα Κ-Μ, ώστε να οριστικοποιήσει την πρότασή της, η οποία και αναμένεται να εγκριθεί - δημοσιευτεί με τροποποίηση του σχετικού Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/13 τον Ιούλιο.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες κάθετες υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο εργαλείο το οποίο θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήττονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Παράλληλα, στην κατεύθυνση ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα κινούνται και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις έκτακτες κρατικές ενισχύσεις. Οι αποφάσεις αυτές σχετίζονται και με τα θέματα που έθεσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας της Ένωσης της 25ης Μαρτίου. Αυτά αφορούν στην παροχή ευελιξίας για τη χρήση ποσών από το ΠΑΑ, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ). Ποσό 150 εκατομμυρίων ευρώ θα κατευθυνθεί στους πληττόμενους κλάδους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο προσωρινός κανονισμός της ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα μέγιστα ποσά που μπορούν να διατεθούν για γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ανέρχονται στο όριο των 100.000 ευρώ και για αλιευτικές στο όριο των 120.000 ευρώ. Παράλληλα, σημειώνεται ότι η ενίσχυση των εκμεταλλεύσεων θα πρέπει να συνδέεται με επιπτώσεις που υφίστανται λόγω των διαταραχών στην αγορά, οι οποίες προέρχονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται, όπως προαναφέρθηκε, προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού. Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.
2. Οι ενισχύσεις αυτές δημοσιεύονται στο σχετικό ιστότοπο κρατικών ενισχύσεων, δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.
3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιέργειών, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:
 - Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ή τα 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.

- Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
- Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο ότι δεν αφορά καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχεία α' έως ια' του Καν(ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής.
- Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Δυνάμει των ανωτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πρόσφατα (30/4/2020) την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε: α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας και των επίμονων πιέσεων που άσκησαν προς αυτή την κατεύθυνση ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποιήσαν στις 4.5.2020 οι δύο Υφυπουργοί, στο υπό σύσταση «Ταμείο Εγγυοδοσίας COVID 19» για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης:

- Θα έχουν πλέον πρόσβαση οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη γεωργία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Εκτός από την έκδοση μερικών εγγυήσεων για επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που προέβλεπε το αρχικό μέτρο, πλέον θα προσφέρεται και η δυνατότητα επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια. με αποτέλεσμα το σημαντικά χαμηλότερο κόστος του δανείου.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η εγγύηση των δανείων για κεφάλαια κίνησης ανέρχεται στο 80%. Η διάρκεια του μέτρου είναι ως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και τυχόν παράταση της ισχύος του θα εξετασθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα τέλη του έτους.

Στο Ταμείο αποκτούν πλέον πρόσβαση και οι Έλληνες αγρότες, οι οποίοι μπορούν με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους να καλύψουν τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι διαθέσιμο στην αγορά άμεσα.

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετάσχουν, κατόπιν της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους σημαντικούς τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, επιδοτώντας έως και 100% την προμήθεια εγγύησης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, στοχεύοντας μέσω και αυτού του εργαλείου στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών ρευστότητας την παρούσα χρονική στιγμή.

Όπως επισημαίνει ο Υπουργός, το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να εργάζεται μεθοδικά και αποτελεσματικά σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να επιτύχει την καθολική στήριξη όλων όσοι πλήττονται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, έναν και πλέον μήνα νωρίτερα σε σχέση με πέρυσι. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό των 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι και στον τομέα των οπωροκηπευτικών, η δραστηριοποίηση των παραγωγών όλων των τομέων μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών, μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,

- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Επίσης, για όλους τους τομείς και ειδικά για τους τομείς που δεν καταβάλλονται συνδεδεμένες ενισχύσεις, υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.) στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020,
- την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020 και
- την έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Επίσης, αναφέρεται ότι για τα οπωροκηπευτικά έχει ήδη προωθηθεί από την Ε.Ε. σχέδιο Κανονισμού που τροποποιεί τον ΚΑΝ 891/2017 για το έτος 2020 προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επείγουσα κατάσταση λόγω της πανδημίας και έχει ψηφιστεί τροποποίηση του ΚΑΝ 892/2017 για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι ΟΠ για την κατάθεση των ΕΠ, να μειωθούν οι έλεγχοι κ.λπ.

Επιπρόσθετα, στην ΕΕ ψηφίστηκαν οι κάτωθι κανονισμοί:

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/592 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/600 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/892, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1150, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 615/2014, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1368 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής όσον αφορά ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ήδη ετοιμάσει σχέδιο τροποποίησης της αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των

Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ. 671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), το οποίο αφορά:

- 1) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων,
- 2) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εισηγήσεων και των συμπληρωματικών δικαιολογητικών της περίπτωσης 1 και
- 3) στην καταληκτική ημερομηνία της διαβίβασης των εκθέσεων ελέγχου για τις τροποποιήσεις της παραγράφου 2Αα του άρθρου 14 της παρούσας για την παράταση κατάθεσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών, των εκθέσεων ελέγχων κ.λπ.

Τέλος, την πλήρη δικαίωση της στρατηγικής που ακολουθεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανακούφιση των κλάδων που έχουν πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού συνιστά η έγκριση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ποσού ύψους 10.130.000 ευρώ, το οποίο θα κατευθυνθεί στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής ανθέων της πατρίδας μας. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί επιστέγασμα της συνεχούς προσπάθειας που κατέβαλε ο Υπουργός από το ξέσπασμα της πανδημίας για την ενίσχυση των πληττόμενων κλάδων και κατατάσσει την Ελλάδα στις πρώτες χώρες πανευρωπαϊκώς στον αγροτικό τομέα στις οποίες δίνεται η δυνατότητα να διαθέσουν κρατικές ενισχύσεις για την άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου. Παράλληλα, ανοίγει το δρόμο για τη στήριξη και άλλων κλάδων του πρωτογενούς τομέα της χώρας μας που έχουν πληγεί από την πανδημία. Η συγκεκριμένη ενίσχυση θα βοηθήσει τους ανθοπαραγωγούς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες ρευστότητας και να συνεχίσουν την παραγωγική τους δραστηριότητα μέσα στο δύσκολο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί.

Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως:

- σε 1.250 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας υπαίθρου, ανθέων και καλλωπιστικών δρεπτών ανθέων, φυτών κηποτεχνίας και άλλων ανθοκομικών φυτών εξωτερικού χώρου και
- σε 2.500 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας ανθέων υπό κάλυψη (θερμοκηπίων) ανθέων και καλλωπιστικών, δρεπτών ανθέων και γλαστρικών ανθέων εσωτερικού χώρου.

Είναι φανερό ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και θα στηρίξει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που έχει αναπτυχθεί, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η

διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο